

den bydende Lvang. Han kan da derved lære den Borgerdyd at underkaste sig Ovrigheden og Lovene, og han kan desuden lære Meget, som han ellers efter sin Vovstilling ikke er istand til. Hæren kan ogsaa i den Henseende være til Gavn for Landet (Th. Nielsen: Det er en Opdragelse). Ja, det er et Opdragelse, en Skole for Borgerne, en Skole, hvis Udgifter, vi maa afholde alligevel, men hvorved der altsaa kan vindes et stort Gode for Folket i dets Helhed. Det følger jo nu imidlertid af denne min Betragtning, at vi saa lidt som muligt skulle søge at indrette vor Hær efter staaende Hærens Mønster. De, der føre Ordet i denne Sag, ere jo de Sagkyndige, og det er saa naturligt, at de tænke sig Hæren saaledes, som de ere vant til, og at de ikke ville give en saadan Tanke Rum som den, jeg tillod mig her at nævne. Men vi fra vor Side, der have set, at det, der stilles os i Udsigt, er en sørgelig Ende paa en haabløs Kamp, vi maa dog være berettigede til at fordrø, naar der skal ydes saa store Udgifter til Hærvæsenet, at dette saa dog ogsaa gjør nogen Nytte for Folket i dets Helhed. Jeg skal nu ikke tillade mig at gaa ind paa nogen som helst Kritik af det foreliggende Forslag i dets Enkeltheder. Det er jo blevet omtalt paa forskjellig Maade fra de Sagkyndiges Side, og jeg har jo hørt, at der er dem her tilstede, der ere misfornøjede med, at Regjeringen har søgt at indbekomme Krav, der ere stillede fra Flertallets Side; dem kan jeg naturligvis ikke harmonere med. Det er mig hjært at se Regjeringen tage Hensyn, forsaavidt den efter sin Betragtning maade er istand dertil, til de Ønsker, der fremsættes her. Men paa den anden Side ses det jo dog, at Regjeringen ikke har kunnet forlade Tanken om at have en miniature en lille staaende Hær, som dog i det Væsentlige ligner dem, man har i de andre store krigsførende, erobrende Lande, og det er det, jeg mener, man skulde komme bort fra. Der er blevet flaget over, at man har indskrænket Ovelsesheden for Mandskabet. Mig forekommer det, at den burde indskrænkes endnu mere for det hele Mandskab og blive lige lang for hele Mandskabet, idet det forekommer mig at være en Uretfærdighed, at Nogle skulle slippe lettere end Andre, ikke at tale om, at, hvis noget af de Formaal, jeg omtalte, skal naas ved Hæren, forekommer det netop mig at være det Rigtige, at Alle blive lige meget øvede. Det skal jeg nu

dog ikke her inklade mig videre paa, men kun tillade mig at angive de Grunde, ifølge hvilke jeg er nødsaget til at stemme imod den forelagte Hærplan eller den Hærorbning, der støtter sig til en saadan Hærplan, naturligvis ikke i dette Dieblit, men naar den har gennemgaaet sin Behandling her i Thinget. Først er der da den Grund, at den efter min Mening ingenlunde tilfredsstillende de Fordringer, som jeg maa stille til en Hær, indrettet efter Danmarks Fornødenheder, og dernæst den, at Ordningen er forudsat at skulle være en saadan, at det kun er enkelte Dele af Riget; man vil søge at forsvare. Efter min Mening vilde en Opgivelse af Sjælland og Fyn og en Indskrænkning af Forsvarsforsøget til Sjælland ligefrem være en Forberedelse til vort Fædrelands sidste Dødsstød, og derfor kan jeg aldrig komme til ved den endelige Afstemning at stemme for et Forslag, som gaar ud fra saadanne Forudsætninger. Naar Forslaget altsaa ikke tilfredsstillende i den førstnævnte Retning og paa den anden Side efter min Mening er et umaadeligt politisk Misgreb, kan jeg ikke komme til at stemme derfor. Mig forekommer det, at, dersom Hæren skulde blive til det, som jeg ønsker, og hvortil jeg med Glæde vilde give min Stemme tilligemed de dertil fordrøede Udgifter, maatte Forsvarsplanen indrettes saaledes, at alle Landsdele søgtes ligelig forsvarede. Forsaavidt som Nogen mener, at dette ikke skulde kunne lade sig gjøre med Sjælland og Fyn, saa siger jeg dertil, at det lader sig jo heller ikke gjøre med Sjælland — det er jo netop den sørgelige Dplysning, som vi have faaet. Dernæst skulde naturligvis Kjøbenhavn ikke yderligere befæstes. Jeg siger ikke, at man skal nedlægge de Fæstningsværker, som ere der. De have jo kostet mange Penge, og de ere af den Art, at de ikke kunne have nogen Betydning fra deres Standpunkt, som siges, at det er skadeligt, at Kjøbenhavn er befæstet mod Søfiden, thi saa kan den blive underkastet et Bombardement, da disse jo tillige mene, at de nuværende Fæstningsværker ere saa aldeles utilstrækkelige, at enhver Fjende med Lethed kan overvalde dem. Det var ogsaa en Selvfølge, at, hvis Hæren skulde have den Opgave, som jeg anser for at være den eneste nyttige Opgave, maatte Hærens Kadrer ligge hver i sit Udskrivningsdistrikt, og Ovelserne holdes der. Jeg skulde i saa Fald ikke være utilbøielig til at være med til at bevilge flere Lønninger, navnlig til Underofficerer, fordi det